

Arnhem, 26 oktober 2025

Lieve Toneelacademie,

Deze zondag vertrek ik naar Maastricht
voor het jubileum van mijn opleiding –
een instituut dat al vijfenzeventig jaar
adem blaast in dromen, en in trauma's.

Dat lijken twee verschillende grootheden,
maar zijn net zo innig met elkaar verstrengeld
als angst en verlangen.

Mijn hele eerste jaar, een kwart eeuw geleden,
was een auditie en de helft van al die eerstejaars
werd aan het eind van dat studiejaar naar huis gestuurd.

Bijltjesdag, noemden ze dat,
en ik heb me vaak afgevraagd
wie nou eigenlijk aan het langste eind trok:

degenen die weg mochten,
of degenen die moesten blijven.

Het is een wonderlijk beest, ambitie,
het legt zijn klauwen in je hals
en je denkt dat je omhelsd wordt.

Toch keer ik steeds weer terug.
En ook heb ik de school zien veranderen,
steeds veiliger zien worden.

De onvoorspelbaarheid is afgeschaft;
wie nu aangenomen is mag blijven,
je hoeft niet meer het hele eerste jaar
te bewijzen of je wel op die school mag zijn.

Eerst voelde dat als verlies,
het leek belangrijk de opleiding
als een ontgroening te doorstaan,
het cliché dat kunst voortkomt uit lijden.

Ik geloof dat dat Stockholm-syndroom heet.

Nu geef ik zelf les op de academie
en ik wil net zomin adem blazen
in trauma's als in dromen –

ik wil zuurstof geven aan het plezier
van maken, spelen en ontdekken.

Want belangrijker dan succes of mislukking
is altijd wat daarvoor komt:

de poging.